

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลของการสอนแบบโฟนิกส์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางพระ อำเภอสิริรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยลำดับเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
 - 1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 - 1.2 จิตวิทยาการสอนอ่านภาษาอังกฤษ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
 - 2.1 ความหมายของการอ่าน
 - 2.2 จุดมุ่งหมายในการอ่าน
 - 2.3 ประเภทของการอ่าน
 - 2.4 การสอนอ่านออกเสียง
 - 2.5 การวัดและประเมินผลด้านการอ่าน
3. การสอนแบบโฟนิกส์
 - 3.1 ความสำคัญและจุดมุ่งหมายของการสอนภาษาแบบโฟนิกส์
 - 3.2 ประเภทของวิธีการสอนแบบโฟนิกส์
 - 3.3 ขั้นตอนของวิธีการสอนแบบโฟนิกส์
 - 3.4 กระบวนการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์
 - 3.5 ข้อเสียของวิธีการสอนแบบโฟนิกส์
 - 3.6 ข้อเสียของวิธีการสอนแบบโฟนิกส์
4. เอกสารเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แบบฝึกทักษะ
 - 4.1 ความหมายและความสำคัญของแบบฝึกทักษะ
 - 4.2 หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ
 - 4.3 รูปแบบของแบบฝึกทักษะ
 - 4.4 ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี
5. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสอนทักษะการอ่านวิชาภาษาอังกฤษ
 - 5.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Thorndike
 - 5.2 ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมของสกินเนอร์
 - 5.3 วิธีการสอนของกาเย่
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1	เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
มาตรฐาน ต 1.2	มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ
มาตรฐาน ต 1.3	นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

- มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ
- มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรม ของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่าง ถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

- มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่นและเป็นพื้นฐานในการพัฒนาแสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

- มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุม และ สังคม
- มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

ตารางที่ 2.1: ตารางมาตรฐาน ต 1.1 ป.5/1-4

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และ คำแนะนำง่ายๆ ที่ฟังและอ่าน	คำสั่งและคำขอร้องที่ใช้ในห้องเรียน ภาษาท่าทาง และคำแนะนำในการเล่นเกม การวาดภาพ หรือการทำอาหารและเครื่องดื่ม - คำสั่ง เช่น Look at the.../here/over there./ Say it again./ Read and draw./ Put a/an...in/on/under a/an.../ Don't go over there. etc. - คำขอร้อง เช่น Please take a queue./ Take a queue, please./ Can/Could you help me, please? etc. - คำแนะนำ เช่น You should read everyday./ Think before you speak./ คำศัพท์ที่ใช้ในการเล่นเกม Start./ My turn./ Your turn./ Roll the dice./ Count the number./ Finish./ - คำบอกลำดับขั้นตอน First,... Second,... Next,... Then,... Finally,... etc.
	2. อ่านออกเสียงประโยค ข้อความ และบทกลอนสั้นๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน	ประโยค ข้อความ และบทกลอนการใช้พจนานุกรม หลักการอ่านออกเสียง เช่น - การออกเสียงพยัญชนะต้นคำและพยัญชนะท้ายคำ - การออกเสียงเน้นหนัก-เบา ในคำและกลุ่มคำ - การออกเสียงตามระดับเสียงสูง-ต่ำ ในประโยค - การออกเสียงเชื่อมโยง (linking sound) ในข้อความ - การออกเสียงบทกลอนตามจังหวะ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	3. ระบุ/วาดภาพ สัญลักษณ์ หรือ เครื่องหมายตรงตามความหมาย ของประโยคและข้อความสั้นๆ ที่ฟัง หรืออ่าน	กลุ่มคำ ประโยคผสม ข้อความ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย และความหมายเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและ สวัสดิการ การซื้อ-ขาย และลมฟ้าอากาศ และ เป็นวงคำศัพท์สะสมประมาณ 750-950 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม)
	4. บอกใจความสำคัญ และตอบ คำถามจากการฟังและอ่านบท สนทนา และนิทานง่ายๆ หรือ เรื่องสั้นๆ	ประโยค บทสนทนา นิทาน หรือเรื่องสั้นๆ คำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่อง เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร - Yes/No Question เช่น Is/Are/Can...? Yes,...is/are/can./ No,...isn't/aren't/can't. Do/Does/Can/Is/Are...? Yes/No... etc. - Wh-Question เช่น Who is/are...? He/She is.../They are... What...?/Where...? It is .../They are... What...doing? ...is/am/are... etc. - Or-Question เช่น Is this/it a/an...or a/an...? It is a/an... etc.

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 2.2: ตารางมาตรฐาน ต 1.2 ป.5/1-5

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. พูด/เขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล	บทสนทนาที่ใช้ในการทักทาย กล่าวลา ขอบคุณ ขอโทษ ชมเชย การพูดแทรกอย่างสุภาพ ประโยค/ข้อความที่ใช้แนะนำตนเอง เพื่อน และบุคคลใกล้ชิด และสำนวนการตอบรับ เช่น Hi/ Hello/ Good morning/ Good afternoon/ Good evening/ I am sorry./ How are you?/ I'm fine. Thank you. And you?/ Hello. I am.../ Hello,...I am... This is my sister. Her name is... /Hello,.../ Nice to see you. Nice to see you too./ Goodbye./ Bye./ See you soon/ later./ Good/Very good./ Thanks./ Thank you./ Thank you very much./ You're welcome./ It's O.K. etc.
	2. ใช้คำสั่ง คำขอร้อง คำขออนุญาต และให้คำแนะนำง่ายๆ	คำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำที่มี 1-2 ขั้นตอน
	3. พูด/เขียนแสดงความต้องการ ขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ง่ายๆ	คำศัพท์ สำนวน และประโยคที่ใช้บอกความต้องการ ขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ เช่น Please.../ May...?/ I need.../ Help me!/ Can/ Could...?/ Yes,.../No,...etc.
	4. พูด/เขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว	คำศัพท์ สำนวน และประโยคที่ใช้ขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว เช่น What do you do? I'm a/an... What is she/he? ...is a/an (อาชีพ) How old/tall...? I am... Is/Are/Can...or...? ...is/are/can... Is/Are...going to...or...? ...is/are going to...etc.

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	5. พูด/เขียนแสดงความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ โกลัตัว และกิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้นๆ ประกอบ	คำและประโยคที่ใช้แสดงความรู้สึก เช่น ชอบ ไม่ชอบ ดีใจ เสียใจ มีความสุข เศร้า หิว รสชาติ เช่น I'm.../He/She/It is.../You/We/They are... I/You/We/They like.../ He/She likes...because... I/You/We/They love.../ He/She loves...because... I/You/We/They don't like/love/feel...because... He/She doesn't like/love/feel...because... I/You/We/They feel...because... etc..

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

ตารางที่ 2.3: ตารางมาตรฐาน ต 1.3 ป.5/1-3

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. พูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องใกล้ตัว	ประโยคและข้อความที่ใช้ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล สัตว์ สถานที่ และกิจกรรมต่างๆ เช่น ข้อมูลส่วนบุคคล เรื่องต่างๆ ใกล้ตัว จำนวน 1-500 ลำดับที่ วัน เดือน ปี ฤดูกาล เวลา สภาพดินฟ้าอากาศ อารมณ์ ความรู้สึก สี ขนาด รูปทรง ที่อยู่ของสิ่งต่างๆ เครื่องหมายวรรคตอน
	2. เขียนภาพ แผนผัง และแผนภูมิแสดงข้อมูลต่างๆ ตามที่ฟังหรืออ่าน	คำ กลุ่มคำ ประโยคที่แสดงข้อมูลและความหมายของเรื่องต่างๆ ภาพ แผนผัง แผนภูมิ ตาราง
	3. พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว	ประโยคที่ใช้ในการพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมหรือเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

ตารางที่ 2.4: ตารางมาตรฐาน ต 2.1 ป.5/1-3

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางอย่างสุภาพ ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	การใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทาง ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เช่น การขอบคุณ ขอโทษ การใช้สีหน้าท่าทางประกอบการพูดขณะแนะนำตนเอง การสัมผัสมือ การโบกมือ การแสดงความรู้สึกชอบ/ไม่ชอบ การกล่าวอวยพร การแสดงอาการตอบรับหรือปฏิเสธ
	2. ตอบคำถาม/บอกความสำคัญของเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลอง และชีวิตความเป็นอยู่ง่ายๆ ของเจ้าของภาษา	ข้อมูลและความสำคัญของเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลองและชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา เช่น วันคริสต์มาส วันขึ้นปีใหม่ วันวาเลนไทน์ เครื่องแต่งกาย ฤดูกาล อาหาร เครื่องดื่ม
	3. เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ	กิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม เช่น การเล่นเกม การร้องเพลง การเล่านิทาน บทบาทสมมุติ วันขอบคุณพระเจ้า วันคริสต์มาส วันขึ้นปีใหม่ วันวาเลนไทน์

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ตารางที่ 2.5: ตารางมาตรฐาน ต 2.2 ป.5/1-2

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. บอกความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่างๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำ (order) ตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย	ความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่างๆ ของเจ้าของภาษากับของไทยการใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย
	2. บอกความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างเทศกาลและงานฉลองของเจ้าของภาษากับของไทย	ความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างเทศกาลและงานฉลองของเจ้าของภาษากับของไทย

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

ตารางที่ 2.6: ตารางมาตรฐาน ต 3.1 ป.5/1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และนำเสนอด้วยการพูด / การเขียน	การค้นคว้า การรวบรวม และการนำเสนอ คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สาระที่ 4 ภาษาความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

ตารางที่ 2.7: ตารางมาตรฐาน ต 4.1 ป.5/1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. ฟัง พูด และอ่าน/เขียนในสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา	การใช้ภาษาในการฟัง พูด และอ่าน/เขียนในสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

สาระที่ 4 ภาษาความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ตารางที่ 2.8: ตารางมาตรฐาน ต 4.2 ป.5/1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลต่างๆ	การใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้นและการรวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องใกล้ตัว จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ

จากการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สาระภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนนั้นต้องจัดให้สอดคล้องกับธรรมชาติของวิชา โดยเน้นการฝึกภาษาเพื่อการสื่อสาร ใช้ภาษาง่าย ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ มุ่งให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก สามารถเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นได้ และต้องรู้วิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต

1.2 จิตวิทยาการสอนภาษาอังกฤษ

เสถียร ไตรรัตน์ (2543) ได้แบ่งจิตวิทยาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ออกเป็นดังนี้

1. การเรียนรู้ภาษาเป็นขบวนการที่ซับซ้อน ต้องอาศัยความคุ้นเคยกับทักษะต่างๆ การที่ทักษะจะดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับองค์ประกอบย่อยของแต่ละทักษะ เมื่อนักเรียนมีความสามารถแต่ละทักษะต่างๆ เป็นอย่างดี ก็หมายถึงความสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ดีด้วย

2. แรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญในการเสริมแรง และเป็นการสร้างความเข้าใจในการเรียน ภาษาการให้คำชมเชย รางวัล การจัดสภาพห้องเรียนที่ส่งเสริมบรรยากาศทางการเรียนจะช่วยให้ นักเรียนพัฒนาการใช้ภาษาอย่างดี

3. การจัดกิจกรรมในห้องเรียน มุ่งให้นักเรียนเกิดความรู้สึกถึงความสำเร็จ ความมั่นใจและความปลอดภัยในการเรียน

4. การฝึกภาษาควรฝึกใช้ให้เหมือนสภาพความจริงในชีวิตประจำวันเพื่อนักเรียน จะได้เล็งเห็นประโยชน์ของการเรียน

5. การทบทวนสิ่งที่เรียนมาแล้วอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ นักเรียนจดจำได้นาน

6. การบทวน การฝึกหัด ควรคำนึงถึงเวลา และช่วงความสนใจของการเรียนด้วย

7. การเริ่มต้นเนื้อหาใหม่ ควรจะสัมพันธ์และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและ ประสบการณ์ของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เก่าได้ดี

ทิพวัลย์ มาแสง (2532) ได้เสนอแนะวิธีสอนตามหลักจิตวิทยา ไว้ดังนี้

1. การเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นได้เมื่อสิ่งที่เรียนสัมพันธ์กับแรงจูงใจ ความต้องการและ ประสบการณ์

2. การสอนเนื้อหาใหม่นั้น ควรสอนตั้งแต่ง่ายไปหายากตามลำดับ

3. การฝึกและการทำซ้ำ ๆ จะทำให้ผู้เรียนเกิดการจำ ความแม่นยำ และคล่องแคล่ว ในการใช้ภาษา

4. ในขณะที่การสอนควรแสดงการยอมรับ ข้อถูกต้องและข้อผิดพลาดของผู้เรียน โดยครูจะต้องบอกให้ทราบทันที อาจด้วยอาการท่าทางหรือคำพูดว่าคำถามนั้นถูกต้องหรือไม่

5. การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้เร็วขึ้น ถ้าสิ่งที่เรียนมีความหมายในด้านวัฒนธรรมหรือ สภาพสังคม การสร้างบทเรียนที่มีแบบฝึกที่มีประโยชน์ มีความหาย และนักเรียนสามารถนำไปใช้ นักเรียนจะเรียนได้เร็วและจำได้เร็วขึ้น

6. ควรให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงระดับของทักษะทางภาษาว่าสิ่งใดเกิดขึ้นก่อนและ หลัง (ฟัง พูด อ่าน เขียน)

7. ความสามารถในการเรียนภาษาจะแสดงให้เห็นทราบว่า นักเรียนควรที่จะเรียนภาษา ในขั้นสูงต่อไปหรือไม่

8. ควรสอนจากสิ่งที่ไม่ซับซ้อน จากสิ่งที่รู้ไปหาสิ่งที่ไม่รู้

9. ครูทราบถึงความสามารถและความแตกต่างของบุคคล แต่ละบุคคลมีวิธีการเรียน ที่ไม่เหมือนกันและไม่เท่ากัน

10. การใช้อุปกรณ์ช่วยในการสอนจะทำให้บทเรียนมีความหมาย และนักเรียนจำ บทเรียนได้ง่ายยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุป จิตวิทยาการสอนภาษาอังกฤษ คือ ขบวนการที่ซับซ้อนที่ผู้สอนต้องอาศัยความคุ้นเคยกับทักษะต่าง ๆ เช่น แรงจูงใจ การเสริมแรง การให้คำชมเชย รางวัล การจัดสภาพห้องเรียน สร้างบรรยากาศ ความมั่นใจ ความปลอดภัย นักเรียนมีการทบทวน การฝึกหัด นักเรียนมีการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เก่า เรียนจากสิ่งที่ยากไปหายาก เรียนจากสิ่งที่ไม่ซับซ้อนไปหาสิ่งที่ซับซ้อน จากสิ่งที่รู้ไปหาสิ่งที่ไม่รู้ การฝึกและการทำซ้ำ ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดการจำ ความแม่นยำ และคล่องแคล่วในการใช้ภาษา การสอนควรแสดงการยอมรับ ข้อถูกต้องและข้อผิดพลาดของนักเรียนทันที อาจจะช่วยอาการ ทำทาง หรือคำพูดว่าคำถามนั้นถูกต้องหรือไม่ ครูสร้างบทเรียนที่มีแบบฝึกหัดที่มีประโยชน์ มีความหมาย และนักเรียนสามารถนำไปใช้ เรียนได้เร็วและจำได้เร็วขึ้น ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงระดับของทักษะทางภาษาว่าสิ่งใด เกิดขึ้นก่อนและหลัง เข้าใจความสามารถ และความแตกต่างของบุคคล ครูมีการใช้อุปกรณ์ช่วยสอน และอธิบายให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ดียิ่งขึ้น รู้จักการสร้างสถานการณ์ในการสอนและทำให้บทเรียนมีความหมาย และนักเรียนจำบทเรียนได้ง่ายยิ่งขึ้น

2. เอกสารเกี่ยวกับการอ่าน

2.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญในชีวิตประจำวัน เพราะการอ่านจะทำให้ได้รับความรู้ความเพลิดเพลิน ก่อให้เกิดความเข้าใจแนวคิด อารมณ์ และจินตนาการได้ นอกจากนั้นการอ่านยังมีบทบาทสูงสุดในการเล่าเรียนด้วยเหตุนี้การศึกษา นักจิตวิทยา นักภาษาศาสตร์หลายท่านให้ความเห็นเกี่ยวกับความหมายของการอ่านไว้ดังนี้

บันลือ พฤษะวัน (2545) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่าน คือ การผสมเสียงของตัวอักษรหรือสะกดตัวผสมคำ ซึ่งระยะหนึ่งเรียกว่า “อ่านออก” เพื่อมุ่งให้อ่านหนังสือได้ถูกต้อง แดกฉาน ขยายประสบการณ์ในการอ่านคำโดยตรง
2. การอ่าน เป็นการใช้ความสามารถในการผสมผสานของตัวอักษรออกเสียงเป็นคำ เป็นประโยคทำให้เกิดความเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน ซึ่งผู้ฟังฟังแล้วรู้เรื่อง เรียกว่า “อ่านได้”
3. การอ่าน เป็นการใช้เทคนิคการจำรูปคำ (word's figuration) เข้าใจรูปประโยคแล้วสรุปเรื่องราว เข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนสื่อความมายังผู้อ่าน คือ อ่านแล้วสามารถประเมินผลของสิ่งที่อ่านได้ เรียกว่า “อ่านเป็น”
4. การอ่านเป็นการพัฒนาความคิด โดยผู้อ่านใช้ความสามารถหลายๆด้าน นับตั้งแต่การสังเกต การจำรูปคำ การใช้ประสบการณ์เดิมมาแปลความ ตีความ หรือถอดความให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดี ตลอดจนนำสิ่งที่อ่านมาใช้เป็นประโยชน์ เป็นแนวคิด แนวปฏิบัติที่ดี

สุปราณี ดาราฉาย และคณะ (2535), หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู (อ้างถึงใน นกตล จันทรเพ็ญ. (2534:73), โกชัย สาริกบุตร (2519:17) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้เหมือนกันว่า การอ่านเป็นการแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิด และนำความคิดไปใช้เป็นประโยชน์ ดังนั้นหัวใจของการอ่านอยู่ที่ความเข้าใจความหมายของคำ

ประทีน มหาจันทร์ (2534) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้อย่างสอดคล้องกันว่า การอ่านเป็นกระบวนการในการค้นหาเพื่อแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์อื่นๆ ที่ใช้แทนความคิด

เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ของผู้อ่าน นอกจากนี้แล้วการอ่านยังเป็นการรวบรวม การตีความหมาย และการประเมินความคิดเหล่านั้น เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้อ่าน การอ่านถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในด้านศิลปะเกี่ยวกับภาษาศาสตร์

จากที่กล่าวมาทั้งหมดพอสรุปได้ว่า การอ่าน คือ กระบวนการในการแปลความหมายจาก ภาพ จากสัญลักษณ์ต่างๆ จากตัวอักษร หรือเรื่องราวออกมาเป็นความคิด โดยอาศัยการรวบรวมและตีความหมายจากการอ่าน เพื่อให้ได้มาซึ่งความเข้าใจเป็นสำคัญ และการอ่านจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของผู้อ่านเป็นสำคัญ

2.2 จุดมุ่งหมายในการอ่าน

นักภาษาศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาได้แบ่งจุดมุ่งหมายของการอ่านออกเป็นข้อๆ ไว้ดังนี้

พันธุทิพา หลาบเลิศบุณย์ (2535) และคณะ มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า จุดมุ่งหมายของการอ่านคือ

1. อ่านเพื่อรอบรู้

การอ่านเพื่อรอบรู้มีวัตถุประสงค์ย่อย ๆ 6 ประเด็น คือเพื่อหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการ ได้แก่ การอ่านคำแนะนำ การอ่านเพื่อตอบปัญหาที่ข้องใจอยู่ การอ่านเพื่อค้นหาความรู้ต่างๆ ทั้งโดยย่อและอย่างละเอียด การอ่านเพื่อรับรู้ข่าวสาร ข้อเท็จจริง การอ่านเพื่อศึกษาค้นคว้าเป็นพิเศษ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์เรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือเพื่อเขียนตำราวิชาการ อ่านเพื่อรวบรวมข้อมูลนำมาทำรายงาน ทำการวิจัยเผยแพร่ในหมู่นักวิชาการ ผู้สนใจทั่วไปอันเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมเป็นการอ่านเพื่อต้องการรู้ในสิ่งที่ผู้อ่านเป็นปัญหาหรือต้องการให้ความรู้ของตนเองออกเผยหรือต้องการเพื่อประกอบอาชีพ การอ่านจึงเน้นถึงความรู้ในวิทยาการแขนงต่างๆ

2. อ่านเพื่อความคิด

การอ่านเพื่อให้เกิดความคิด เป็นการอ่านที่แสดงทัศนะที่ได้จากการอ่านวัสดุสิ่งพิมพ์ ซึ่งได้แก่ บทความ บทวิจารณ์ บทวิจัยต่าง ๆ การอ่านลักษณะนี้เป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจแนวคิดสำคัญการจัดลำดับชั้นแนวความคิดของผู้เขียนพร้อมทั้งพิจารณาหาเหตุผลและแรงจูงใจในการเขียนเรื่องนั้นขึ้นมา

3. อ่านเพื่อความบันเทิง

เป็นการอ่านหนังสือเพื่อการพักผ่อน ผ่อนคลายอารมณ์และเป็นการอ่านที่ช่วยให้เกิดความบันเทิงควบคู่ไปกับความคิด ได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทเรื่องสั้น นิทาน นิยาย นวนิยาย บทละคร ทั้งระดับที่เป็นวรรณกรรม หรือวรรณคดี โดยมีจุดมุ่งหมายในการอ่านเพื่อความเพลิดเพลินเป็นสำคัญ

4. อ่านเพื่อหาความคิดแปลกใหม่

เป็นกระบวนการให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในตัวผู้อ่าน เช่น การอ่านผลการทดลอง การค้นคว้าวิจัย และการเสนอความคิดใหม่ในหนังสือต่าง ๆ ซึ่งอาจหาได้ทั้งจากหนังสือสารคดีและบันเทิงคดี

5. การอ่านเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพ

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการอ่านเป็นการพัฒนาความรู้ความคิดและทัศนคติได้ดียิ่งขึ้น ผู้รักการอ่านจึงเป็นคนทันสมัย น่าคบ สามารถที่จะเข้าร่วมสนทนากับทุกคนชั้น เพราะรับรู้ข่าวสารและพร้อมที่จะแลกเปลี่ยนความรู้ข่าวสารกับผู้อื่นได้ เนื่องจากการอ่านมากย่อมทำให้รู้มาก ทำให้บุคคลเป็นที่ยอมรับของสังคม เนื้อหาข่าวสารบางประการในหนังสือจะทำให้ผู้อ่านนำมาปรับปรุงบุคลิกภาพของตนได้เป็นอย่างดี การอ่านจึงช่วยพัฒนาบุคลิกภาพได้เป็นอย่างดี

6. อ่านเพื่อสนองความต้องการอื่นๆ

เป็นการอ่านที่ใช้ในการช่วยขจัดเซแควความต้องการของคนเราที่ยังขาดอยู่ เช่น ความต้องการความมั่นคงในชีวิต ต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม การอ่านจึงมีส่วนช่วยขจัดเซแควความต้องการโดยผู้อ่านใช้หนังสือในการแก้ปัญหาของตนเองเพื่อขยายขอบเขตของความสนใจในสิ่งใหม่ หรือเพื่อสร้างภาพอารมณ์ที่ต้องการ เช่น เมื่อเกิดความรู้สึกเหนื่อย กลุ้มใจ ผู้อ่านมักจะไปพึ่งหนังสือเบา ๆ เรื่องที่เคยรู้จัก หรือเคยอ่านสนุกสรวนมาอ่าน แต่บางครั้งก็อยากจะอ่านเรื่องใหม่ ๆ แนวทางใหม่ ๆ เพื่อปรับตัวให้เข้ากับวิถีการดำรงชีวิต

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการอ่านมีมากมาย เช่น อ่านเพื่อความรู้ เพื่อความบันเทิง เพื่อหาความคิดที่แปลกใหม่ หรือเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพ อ่านเพื่อจับใจความ ซึ่งแต่ละอย่างก็มีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้อ่านที่ต้องการค้นหาสิ่งที่เป็นเป้าหมายในการอ่านในครั้งนั้น

2.3 ประเภทของการอ่าน

ทิพวัลย์ มาแสง (2532) และ ฉวีวรรณ บุญยะกาญจน (2523, อ้างถึงในลมโชย ด้านขุนทด, 2544) ได้แบ่งประเภทของการอ่านอย่างกว้าง ๆ ไว้ด้วยกัน 2 ประเภท คือ การอ่านในใจ (Silent Reading) และการอ่านออกเสียง (Oral Reading)

1. การอ่านในใจ (Silent Reading)

การอ่านในใจ เป็นการถ่ายทอดตัวอักษรออกมาเป็นความคิดโดยตรง โดยผู้อ่านมีจุดมุ่งหมายจะจับใจความอย่างรวดเร็ว รู้เรื่องเร็ว และถูกต้อง การอ่านในใจช่วยให้เข้าใจเนื้อความได้เร็วกว่าการอ่านออกเสียง เพราะผู้อ่านไม่ต้องแบ่งสมองไว้สำหรับการแปลงความคิดออกมาเป็นเสียง เมื่อเบื่อก็หยุดพักได้ หลักสำคัญของการอ่านในใจ คือ ความแม่นยำในการจับตาตัวหนังสือ การเคลื่อนสายตา จากคำต้นวรรคไปสู่คำท้ายวรรค และการแบ่งช่วงระหว่างวรรคหนึ่ง ผ่านไปสู่วรรคหนึ่ง ความแม่นยำในการกวาดสายตาเป็นสิ่งที่ต้องฝึกให้เร็ว จึงจะสามารถเก็บคำได้ครบทุกคำ การเปลี่ยนบรรทัดต้องคล่องแคล่ว เมื่อจบย่อหน้าหนึ่งควรหยุดคิดเล็กน้อย เพื่อสรุปความคิดว่าย่อหน้าที่อ่านจบลงกล่าวถึงอะไร เนื้อความสำคัญอยู่ที่ใด

2. การอ่านออกเสียง (Oral Reading)

การอ่านออกเสียง เป็นการอ่านที่ต้องการความถูกต้องในเรื่องของเสียง เสียงสูงต่ำ จังหวะ การหยุดวรรคตอนให้ถูกต้องชัดเจน เป็นกระบวนการต่อเนื่องระหว่างสายตา สมองและ การเปล่งเสียงออกจากช่องปาก นั่นคือ สายตาจะต้องจับจ้องตัวอักษรและเครื่องหมายต่าง ๆ ที่เขียนไว้ แล้วสมองจะต้องประมวลให้เป็นถ้อยคำ จากนั้นจึงเปล่งเสียงออกมา การอ่านออกเสียงจะต้องเกี่ยวข้องกับผู้ฟังด้วย เพราะเป็นวิธีสื่อความหมายให้เกิดความเข้าใจกันได้ ภารกิจของผู้อ่านคือ อ่าน

สารเดิมที่มีผู้เขียนไว้แล้ว ถ่ายทอดไปสู่ผู้ฟัง โดยที่จะต้องพยายามรักษาสารเดิมเอาไว้ให้ได้ อย่างสมบูรณ์ที่สุด

ลักษณะของการอ่านออกเสียงที่ดี สรุปได้ดังนี้

1. ศึกษาเรื่องที่อ่านให้เข้าใจเสียก่อน
2. อย่าอ่านเร็วเกินไป หรือช้าเกินไป
3. แบ่งประโยคเป็นข้อความสั้นๆ ได้อย่างเหมาะสม
4. ต้องรู้จักเน้นเสียงพอเหมาะแก่เรื่อง
5. อ่านให้ดังพอที่จะได้ยินทั่วไป
6. อ่านให้คล่องชัดถ้อยชัดคำ
7. รู้จักวิธีอ่านเรื่องตามประเภทของเรื่อง ซึ่งเรียกว่า อ่านตีบท
8. ผู้อ่านไม่ยกหนังสือหรือเอกสารที่อ่านบังหน้าตนเอง
9. ผู้อ่านควรวางสีหน้าให้เป็นปกติ มีอาการอันเป็นธรรมชาติ
10. อ่านให้ผู้อื่นฟังได้ทัน ต้องไม่เอาตนเองเป็นมาตรฐาน

วิธีวัดคุณภาพของการอ่านออกเสียง ควรอ่านหนังสือบางตอนหน้าชั้นเรียน หรืออ่านสู่กันฟังเป็นกลุ่มย่อย ช่วยกันวิจารณ์แก้ไข ถ้าติชมกันด้วยความจริงใจย่อมรู้ข้อบกพร่องได้ หรือใช้เครื่องบันทึกเสียง เพื่อนำมาฟังทบทวนค้นหาข้อบกพร่องกันได้อย่างละเอียดยิ่งขึ้น

2.4 การสอนอ่านออกเสียง (Teaching Pronunciation)

สมยศ เม่นแย้ม (2530) การสอนอ่านออกเสียงเป็นเรื่องสำคัญมากในการสอนภาษาอังกฤษ เนื่องจากเสียงในภาษาอังกฤษมาเหมือนกับเสียงในภาษาไทย การออกเสียงได้ถูกต้องจะทำให้พูดภาษาอังกฤษได้ดีเมื่อติดต่อกับเจ้าของภาษาจะทำให้เจ้าของภาษาอังกฤษเข้าใจ ซึ่งมีขั้นตอนการสอนอย่างน้อย 4 ขั้นตอนดังนี้

1. ครูออกเสียงให้นักเรียนฟังและเขียนสัญลักษณ์ (Symbol) บนกระดานดำหรือบัตรคำ

2. การให้นักเรียนแยกเสียงที่แตกต่างกัน (Different sound)

3. ครูออกเสียงให้นักเรียน แล้วนักเรียนออกเสียงตาม

4. นักเรียนออกเสียงเอง คือ อาจชี้ไปที่ตัวอักษร, สัญลักษณ์ หากนักเรียนออกเสียงผิด ครูแก้ไขให้ถูกต้อง

2.5 การวัดและประเมินผลด้านการอ่าน

เพื่อให้การอ่านมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีการวัดและประเมินผลความรู้ความสามารถที่มีความก้าวหน้าเพียงใดอยู่ตลอดเวลา การวัดและประเมินผลผลการอ่านของเด็กจึงมีประโยชน์มาก

นพคุณ บุญมาพิลา (2540) กล่าวว่า การประเมินผลการอ่านอย่างถูกต้องจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือประเมินผลการอ่านต่อไปนี้

1. การใช้ข้อสอบ มีทั้งแบบอัตนัยและปรนัย
2. การใช้แบบบันทึกวัดพฤติกรรมจากการสังเกต การซักถามหรือสัมภาษณ์

3. การสอนภาษาแบบโฟนิกส์

3.1 ความสำคัญและจุดมุ่งหมายของการสอนภาษาแบบโฟนิกส์

วิชา “สัทศาสตร์” (Phonetics) เป็นการศึกษาธรรมชาติของเสียงพูด กระบวนการเปล่งเสียง และการออกเสียง นักสัทศาสตร์จะศึกษาลักษณะของการออกเสียงตามหลักวิทยาศาสตร์ที่ว่าด้วยการออกเสียง ส่วนการศึกษาเสียงในคำพูดเรียกว่า Phonology ซึ่งศึกษาความเกี่ยวโยงของเสียงในภาษา นักการศึกษาได้ใช้การวิเคราะห์ความเกี่ยวโยงของเสียงเหล่านี้ ในการนำเสนอความสัมพันธ์ของเสียงและอักษรเพื่อนำมาช่วยในการสอนอ่านความสัมพันธ์ของเสียงและอักษรนี้ค่อนข้างจะซับซ้อน เนื่องจากการออกเสียงไม่ได้กำหนดว่าอักษรแต่ละตัวสามารถออกเสียงได้เพียงเสียงเดียว แต่ความเป็นจริงแล้วอักษร 1 ตัว อาจสามารถออกเสียงได้หลายเสียง ดังนั้นวิธีการที่นำอักษรแต่ละตัวมาผสมกันเป็นคำก็สามารถออกเสียงเป็นคำศัพท์ต่าง ๆ ได้ (Lapp and Flood, 1992) อ้างถึงใน แสงวิไล จารูวาทิ, (2554) นักการศึกษาได้นำความรู้เกี่ยวกับการศึกษาเสียงเหล่านี้มาเป็นส่วนช่วยนำไปสู่การสอนความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและ อักษรและพัฒนาเป็นวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

วิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics Method) คือ วิธีการสอนออกเสียงที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและตัวอักษรโดยใช้การออกเสียงเป็นตัวกำหนดและให้ความสำคัญกับเสียงของตัวอักษรและการสะกดคำ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในกระบวนการ สอนอ่านเบื้องต้น ที่มา เว็บสเตอร์ (Webster, 1908) ได้นำ วิธีการสอน แบบโฟนิกส์มาใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกาใน ค.ศ. 1783 โดยการสอนสะกดคำเป็นครั้งแรกเพื่อนำมาใช้เป็นขั้นตอนในการสอนอ่านเริ่มต้นและในช่วง ค.ศ. 1890 รีเบกกา โพลลาร์ด (Rebecca Pollard) ได้นำวิธีการสอนแบบโฟนิกส์มาอธิบายเพิ่มเติมจนเป็นที่ยอมรับและทำให้วิธีนี้ได้รับความนิยมสูงสุดตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา การสอนเรื่องเสียง (Phonics) และสัทลักษณะทางเสียง (Phonetics) ถูกนำมาใช้ร่วมกันการสอนอ่านออกเสียงแสดงให้เห็นถึงสัญลักษณ์ทางเสียงและทำให้นักวิชาการพิจารณาว่าเป็นวิธีการสอนอ่านเบื้องต้นวิธีหนึ่งที่จะช่วยปรับปรุงการสอนอ่านได้วิธีการสอนแบบโฟนิกส์จึงเป็นการสอนที่เริ่มจากเสียงของตัวอักษรและเป็นการอธิบายการออกเสียงตามหลักภาษาศาสตร์

ความต้องการการเรียนการสอนภาษาแบบโฟนิกส์วางอยู่บนพื้นฐานที่คู่ได้รับการยอมรับที่ว่าความตระหนักในหน่วยเสียง (Phonetic Awareness) นั้นเป็นทักษะก่อนการอ่านที่ จำเป็นสำหรับการรู้จักอักษรในภาษาเขียน ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการเขียนในภาษาอังกฤษนั้นระบบการออกเสียงและหน่วยเสียงที่สอดคล้องกันไม่ค่อยจะตรงกันนัก ซึ่งบางครั้งอาจทำให้เกิดความสับสนสำหรับผู้เรียนหลายคนทั้งที่เป็นเจ้าของภาษาเอง หรือผู้เรียนซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ โดยพื้นฐานแล้วในภาษาอังกฤษประกอบด้วยอักษรโรมัน 26 ตัว ซึ่งใช้แทนเสียงต่าง ๆ มากกว่า 40 เสียง ในการสร้างสรรค์หลายร้อยรูปแบบการสะกดคำ และมีบางครั้งมีคำที่ใช้โดยทั่วไปหลายคำที่ไม่เข้ากับกฎการสะกดทั่วไป ซึ่งทำให้การเรียนการสอนแบบโฟนิกส์มีประโยชน์ สำหรับผู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ นั้น การแยกคำมาเป็นพยางค์มักเป็นไปโดยธรรมชาติ แต่ทักษะของการวิเคราะห์ภาษาในรูปหน่วยเสียง (Phonemes) นั้นต้องมีการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับพื้นฐานของเสียง

3.2 ประเภทของวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

วิธีการสอนแบบโฟนิกส์สามารถแบ่งออกเป็น 11 ประเภท ได้แก่

1. การออกเสียงตามอักษร (letters phonics) เป็นการสอนโดยเน้นออกเสียงของอักษรแต่ละตัวเป็นหลัก
2. การสอนออกเสียงเป็นคำ (whole-word phonics) เป็นการสอนอ่านเป็นคำ โดยไม่แยกเสียงของตัวอักษรในคำ
3. การออกเสียงควบกล้ำ (cluster phonics) เป็นการสอนเสียงที่เน้นเสียงควบกล้ำของตัวอักษร
4. การวิเคราะห์การออกเสียง (analytic phonics) เป็นการสอนวิเคราะห์เสียงของตัวอักษรแต่ละตัว ซึ่งเป็นการอ่านออกเสียงส่วนประกอบของคำ
5. การสังเคราะห์การออกเสียง (synthetic phonics) เป็นการสอนอ่านที่ฝึกให้นักเรียนเรียนรู้เสียงของตัวอักษร การผสมตัวอักษรหรือเรียกว่าการสะกดคำ
6. การออกเสียงแบบอุปนัย (inductive phonics) เป็นการสอนโดยเริ่มจากการยกตัวอย่างจากส่วนย่อย ๆ เป็นสิ่งแรก หลังจากนั้นจึงให้ผู้เรียนสรุปออกมาเป็นกฎ ซึ่งเป็นการเรียนจากส่วนย่อยไปหาส่วนรวม โดยเริ่มจากการสอนอ่านสะกดคำ ก่อนแล้วจึงมาสอนอ่านคำ ในภายหลัง
7. การออกเสียงแบบนิรนัย (deductive phonics) เป็นการสอนกฎหรือข้อมูลเกี่ยวกับภาษาให้แก่ผู้เรียนเป็นสิ่งแรก หลังจากนั้นจึงยกตัวอย่างเสียงจากคำ นั้น ๆ เป็นการเรียนจากส่วนรวมไปหาส่วนย่อย โดยเริ่มสอนจากคำ ก่อนแล้วจึงมาสอนสะกดคำในภายหลัง
8. การออกเสียงโดยนัย (implicit phonics) เป็นการสอนคำ เพิ่มเติมจากคำ ที่กล่าวออกมาแล้วโดยใช้การตีความหมายจากถ้อยคำ
9. การออกเสียงที่ชัดเจน (explicit phonics) เป็นการสอนกระบวนการออกเสียงที่ฝึกให้ผู้เรียนออกเสียงได้ชัดเจนและถูกต้อง
10. การออกเสียงที่แท้จริง (intrinsic phonics) เป็นวิธีการฝึกออกเสียงจากหน่วยเสียงอย่างเป็นระบบ
11. การออกเสียงเพิ่มเติม (extrinsic phonics) โดยการใช้การสอนออกเสียงเป็นเครื่องมือช่วยในการเรียนรู้เพิ่มเติมมากกว่าการเป็นส่วนหนึ่งในการสอนอ่าน มีการแยกแบบฝึกหัดมาใช้ในการสอนซึ่งเป็นช่วงเวลาเพิ่มเติม

จากที่กล่าวมาข้างต้นเห็นได้ว่าวิธีการสอนแบบโฟนิกส์แบ่งออกเป็นหลายประเภท อย่างไรก็ตามในแต่ละประเภทยังคงให้ความสำคัญกับการออกเสียงของอักษรและการออกเสียงด้วยกันทั้งสิ้น

3.3 ขั้นตอนของวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

วิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Vacca et al., 2003) มีขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์การออกเสียง (analytic phonics) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้แลวิเคราะห์เสียงของตัวอักษรแต่ละตัว นำไปสู่การวิเคราะห์เสียงของตัวอักษรในคำ แต่ละคำ อย่างมีระบบ เช่น ตัวอักษร b ในคำ ว่า bat อ่านออกเสียง/b/ เป็นการสอนที่เน้นการฝึกจากแบบฝึกหัดในหนังสือแบบเรียน

2. การเทียบเคียงในการออกเสียง (analogic phonics instruction) เป็นการสอนที่ต่อยอดมาจากการสอนวิเคราะห์การออกเสียง โดยผู้เรียนจะวิเคราะห์ส่วนประกอบของคำ และเทียบเคียงการออกเสียงกับคำ ที่รู้แล้ว เช่น cat, rat, hat มี/a/และ /t/ เป็นหน่วยเสียงที่เหมือนกัน วิธีการนี้มักใช้ในการอ่านคำใหม่ที่ไม่รู้จักและเป็นวิธีช่วยในการสะกดคำ

3. การสังเคราะห์การออกเสียง (synthetic phonics) เป็นการสอนโดยเริ่มจากการสอนเสียงของตัวอักษรแต่ละตัว หลังจากนั้นจึงสอนการผสมเสียงกับตัวอักษรเพื่อให้ผู้อ่านสามารถอ่านออกเสียงได้ จุดมุ่งหมายของการสอนแบบนี้ คือ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเสียงของตัวอักษรแต่ละตัว และผสมเสียงจนสามารถที่จะออกเสียงคำ นั้น ๆ ได้ด้วยตนเอง

4. การอ่านแบบร่วมสมัย (contemporary phonics) เป็นการสอนอ่านโดยการนำเอาวิธีการวิเคราะห์การออกเสียงและวิธีการสังเคราะห์การออกเสียงมารวมกันและฝึกให้นักเรียนประยุกต์ใช้ตามระดับความสามารถของตน เน้นให้นักเรียนได้อ่านเนื้อหาที่หลากหลาย เช่น บทกลอน เรื่องเล่า เป็นต้น ทั้งนี้การสอนอ่านออกเสียงจะใช้เวลาไม่เกินร้อยละ 25 ของเวลาในการสอนทั้งหมด เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสในการฝึกฝนประสบการณ์อ่านจริงกับบทอ่านที่มีความหลากหลาย ทำให้นักเรียนมีความสุขในการอ่านมากยิ่งขึ้น

4. เอกสารเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แบบฝึกทักษะ

4.1 ความหมายและความสำคัญของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกหรือแบบฝึกหัดเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและทักษะเพิ่มเติมขึ้น ส่วนใหญ่หนังสือเรียนจะมีแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนในบางวิชาแบบฝึกหัดจะมีลักษณะเป็นแบบฝึก

สนอง คำศรี (2537 : 147) กล่าวว่า แบบฝึกหัดเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนการสอน ดังนั้นแบบฝึกหัดจะมีลักษณะที่ก่อให้เกิดความสนุกสนาน ความพอใจในการเรียนให้กับนักเรียน

วรสุตา บุญยไวจรณ์ (2536) กล่าวว่า แบบฝึกหัดเป็นสื่อการสอนที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาทำความเข้าใจฝึกฝนจนเกิดแนวคิดที่ถูกต้อง และเกิดทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นอกจากนั้นแบบฝึกหัดยังเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ครูทราบว่าผู้เรียนหรือผู้ใช้แบบฝึกหัดมีความรู้ ความเข้าใจในบทเรียน และสามารถนำความรู้ที่ได้นั้นไปใช้ได้มากน้อยเพียงใด ผู้เรียนมีจุดเด่นที่ควรส่งเสริมหรือจุดด้อยที่ควรปรับปรุงแก้ไขตรงไหน อย่างไร แบบฝึกหัดจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ครูทุกคนใช้ในการตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาทักษะของนักเรียนในวิชาต่าง ๆ

จากความเห็นของนักวิชาการดังกล่าวเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของ แบบฝึกหรือแบบฝึกหัดจึงพอสรุปได้ว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกหัด คือ สื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่ใช้ฝึกทักษะให้กับผู้เรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่ง ๆ เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น ดังนั้นแบบฝึกจึงมีความสำคัญต่อผู้เรียนไม่น้อยในการที่จะช่วยเสริมสร้างทักษะให้กับผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้เร็วขึ้น ชัดเจนขึ้น กว้างขวางขึ้น ทำให้การสอนของครูและการเรียนของนักเรียนประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ

สิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึงการสร้างแบบฝึกคือขั้นตอนและหลักในการสร้างซึ่ง Seel & Glasgow (1990) ได้เสนอแนะไว้ว่า ในการจัดสถานการณ์ทางการเรียนการสอนนั้นสามารถกำหนดขอบเขตเนื้อหาจากหลักสูตร โดยกำหนดจากหน่วยการเรียนรู้ย่อย ๆ ไปสู่หน่วยการเรียนรู้ใหญ่ แต่อย่างไรก็ตามในการออกแบบการสอนหรือการสร้างแบบฝึกควรคำนึงถึงองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. เนื้อหาที่คัดเลือกมาสร้างแบบฝึกต้องอิงจุดประสงค์รายวิชา
2. กลวิธีที่ใช้ในการสอนต้องอิงทฤษฎีและผลการวิจัยที่มีผู้ทำไว้แล้ว
3. การวัดต้องอิงพฤติกรรมการเรียนรู้
4. รู้จักนำเทคโนโลยีมาใช้ประกอบเพื่อให้แบบฝึกมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า

นิภา เล็กบำรุง (2518 อ้างถึงใน กุศยา แสงเดช, 2545) ได้กล่าวถึงหลักในการสร้างแบบฝึกดังนี้

1. แบบฝึกต้องแจ่มแจ้งและแน่น ครูจะต้องอธิบายวิธีทำให้ชัดเจน นักเรียนเข้าใจได้อย่างถูกต้อง และกำหนดขอบเขตให้แน่นอนไม่กว้างเกินไป
 2. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เหมาะสมกับวัยและพื้นฐานความรู้ของนักเรียน
 3. แบบฝึกควรเป็นเรื่องที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้ว เพราะความรู้หรือประสบการณ์เดิม ย่อมเป็นรากฐานของประสบการณ์ใหม่ ช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปได้ง่ายและสะดวกขึ้น
 4. ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจความสำคัญของแบบฝึก เพื่อให้นักเรียนมองเห็นคุณค่าอันเป็นเครื่องเร้าใจให้นักเรียนทำสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
 5. ครูต้องเร้าความสนใจของนักเรียนให้มีต่อแบบฝึกนั้น
 6. ครูเป็นผู้ตั้งปัญหาขึ้นและเป็นปัญหาที่ไม่ยากเกินความสนใจของนักเรียนแต่เร้าความอยากรู้อยากเห็น และยั่วให้นักเรียนอยากแก้ปัญหานั้น
 7. การให้นักเรียนรู้เค้าโครงก่อน จะเป็นเครื่องเร้าใจให้นักเรียนทำต่อไปจนสำเร็จ
 8. เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน แบบฝึกที่กำหนดให้นักเรียนแก่นักเรียนปานกลาง และนักเรียนอ่อนนั้น ควรยากง่ายต่างกัน แต่ถ้าหากให้แบบฝึกอย่างเดียวกันก็ควรพิจารณาด้านคุณภาพของแบบฝึกให้แตกต่างกัน หรือให้นักเรียนที่เรียนอ่อนมีเวลาทำมากกว่า
- จากที่กล่าวมาทั้งหมดหลักการสร้างแบบฝึกนั้นต้องคำนึงถึง หลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ จึงคัดเลือกเนื้อหาให้สอดคล้องกับหลักสูตรและจุดประสงค์ เพื่อนำไปสร้างแบบฝึก ซึ่งจะต้องมีรูปแบบที่หลากหลาย และสามารถสร้างความเข้าใจให้กับผู้เรียนและที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือภาระงานและกิจกรรมที่เลือกใช้ในแบบฝึกต้องสอดคล้องกับรูปแบบการสอน

4.3 รูปแบบของแบบฝึกทักษะ

สมเดช สีแสง, สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2543 อ้างถึงใน กุศยา แสงเดช, 2545) กล่าวว่า รูปแบบของแบบฝึกควรมีความหลากหลายเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่อยากทำ และได้เสนอรูปแบบของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. แบบถูกผิด เป็นแบบฝึกที่เป็นประโยคบอกเล่าให้ผู้เรียนอ่านแล้วเลือกใส่เครื่องหมายถูกหรือผิดตามดุลยพินิจของผู้เรียน
2. แบบจับคู่ เป็นแบบฝึกที่ประกอบด้วยคำถามหรือตัวปัญหาซึ่งเป็นตัวยืนไว้ใน

สมุดร่ายมือโดยมีที่ว่างไว้หน้าข้อ เพื่อให้ผู้เรียนเลือกหาคำตอบที่กำหนดไว้ในสมุดร่ายมือมาจับคู่กับคำถามให้สอดคล้องกัน โดยใช้หมายเลขคำตอบไปวางไว้ที่ว่างหน้าข้อคำถาม หรือจะใช้โยงเส้น

3. แบบเติมคำหรือแบบเติมข้อความ เป็นแบบฝึกที่มีข้อความไว้ให้ แต่จะเว้นช่องว่างไว้ให้ผู้เรียนเติมคำหรือข้อความที่ขาดหายไป ซึ่งคำที่นำมาเติมอาจให้เติมอย่างอิสระหรือกำหนดตัวเลือกให้เติมก็ได้

4. แบบหลายตัวเลือก เป็นแบบฝึกเชิงแบบทดสอบ โดยมี 2 ส่วน คือส่วนที่เป็นคำถาม ซึ่งจะต้องเป็นประโยคคำถามที่สมบูรณ์ชัดเจน ส่วนที่ 2 เป็นตัวเลือก คือคำตอบซึ่งอาจมี 3-4 ตัวเลือกก็ได้ ตัวเลือกทั้งหมดจะมีตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุดเพียงตัวเดียวส่วนที่เหลือเป็นตัวลวง

5. แบบอัตนัย คือความเรียงเป็นแบบฝึกที่มีตัวคำถาม ผู้เรียนเขียนบรรยายตอบอย่างเสรี ไม่จำกัดคำตอบ แต่จำกัดในเรื่องเวลา อาจใช้ในรูปแบบคำถามทั่วไปหรือเป็นคำสั่งให้เขียนเรื่องราวต่างๆ กำหนดเวลาที่จะใช้ในแบบฝึกแต่ละตอนให้เหมาะสมก็ได้

4.4 ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี

กุศยา แสงเดช (2545) กล่าวว่า แบบฝึกที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับวัยระดับชั้นของผู้เรียน
3. มีคำชี้แจงสั้นๆ เพื่อให้เข้าใจง่าย
4. ใช้เวลาที่เหมาะสม
5. มีสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ
6. ควรมีข้อเสนอแนะในการใช้
7. มีให้เลือกตอบอย่างจำกัดและตอบอย่างเสรี
8. ถ้าเป็นแบบฝึกที่ต้องการให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองแบบฝึกควรมีหลายรูปแบบ
9. ควรใช้ภาษาง่ายๆ ฝึกให้คิดและสนุกสนาน

นอกจากนี้ อารีย์ วาศน์อำนวย (2545) ได้กล่าวว่า แบบฝึกที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ คือ การสร้างต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยา ควรสร้างให้สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียนและควรจัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียนและควรจัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับเนื้อหาบทเรียนที่เรียนมาแล้ว ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน โดยใช้เวลาอย่างเหมาะสมกับแบบฝึกนั้นๆ ทั้งนี้หากจะมีคำชี้แจงก็ควรสั้นๆ และใช้ภาษาที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ แบบฝึกควรมีลักษณะที่ท้าทายความสามารถ ดึงดูดความสนใจที่จะทำ การสร้างแบบฝึกควรมีหลากหลายรูปแบบเพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ควรมีราคาถูกหาง่าย สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

วรสุตา บุญยไวยโรจน์ (2536) กล่าวแนะนำให้ผู้สร้างแบบฝึกได้ยึดลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

1. แบบฝึกที่ดีควรมีความชัดเจนทั้งคำสั่งและวิธีทำ สิ่งหรือตัวอย่างแสดงวิธีทำที่ใช้ไม่ควรยาวเกินไป เพราะจะทำให้เข้าใจยาก ควรปรับปรุงได้ง่าย เหมาะสมกับผู้ใช้ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองได้ถ้าต้องการ

2. แบบฝึกที่ดีควรมีความหมายต่อผู้เรียนและตรงตามจุดมุ่งหมายของการฝึกลงทุน

น้อย ใช้ได้นานและทันสมัยอยู่เสมอ

3. ภาษาและภาพที่ใช้ในแบบฝึกหัดควรเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน

4. แบบฝึกหัดที่ดีควรแยกฝึกเป็นเรื่อง ๆ แต่ละเรื่องไม่ควรยาวเกินไปแต่ควรมีกิจกรรมหลายรูปแบบ เพื่อเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจและไม่น่าเบื่อหน่ายในการทำ และเพื่อฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งจนเกิดความชำนาญ

5. แบบฝึกหัดที่ดีควรมีทั้งแบบกำหนดคำตอบให้ แบบให้ตอบโดยเสรี การเลือกใช้คำข้อความ หรือรูปภาพในแบบฝึกหัด ควรเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคย และตรงกับความสนใจของนักเรียน เพื่อว่าแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้นจะได้ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินและพอใจแก่ผู้ใช้ ซึ่งตรงกับหลักการเรียนรู้ที่ว่า เด็กมักจะเรียนรู้ได้เร็วในการกระทำที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ

6. แบบฝึกหัดที่ดีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองให้รู้จักค้นคว้ารวบรวมสิ่งที่พบเห็นบ่อยๆหรือที่ตัวเองเคยใช้ จะทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องนั้นๆมากยิ่งขึ้น และรู้จักนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง มีหลักเกณฑ์และมองเห็นว่าสิ่งที่เขาได้ฝึกฝนนั้นมีความหมายต่อเขาตลอดไป

7. แบบฝึกหัดที่ดีควรตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความต้องการ ความสนใจ ความพร้อม ระดับสติปัญญา และประสบการณ์ ฯลฯ ฉะนั้นการทำแบบฝึกหัดแต่ละเรื่องควรจัดทำให้มากพอและมีทุกระดับ ตั้งแต่ง่าย ปานกลางจนถึงระดับค่อนข้างยาก เพื่อว่าทั้งเด็กเก่ง กลางและอ่อน จะได้เลือกทำได้ตามความสามารถ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กทุกคนประสบผลสำเร็จในการทำแบบฝึกหัด

8. แบบฝึกหัดที่ดีควรสามารถเร้าความสนใจของนักเรียนได้ตั้งแต่หน้าปกไปจนถึงหน้าสุดท้าย

9. แบบฝึกหัดที่ดีควรได้รับการปรับปรุงควบคู่ไปกับหนังสือเรียนอยู่เสมอและควรใช้ได้ทั้งในและนอกห้องเรียน

10. แบบฝึกหัดที่ดีควรเป็นแบบฝึกหัดที่สามารถประเมิน และจำแนกความเจริญของงานของเด็กได้ด้วย

ชั้นรัชช มหาโพธิ์ (2535 : 20) กล่าวว่า ลักษณะของแบบฝึกหัดที่ดีควรประกอบด้วย

1. มีเนื้อหาที่ตรงกับจุดประสงค์
2. กิจกรรมเหมาะสมกับระดับหรือความสามารถของนักเรียน
3. มีภาพประกอบ มีการวางฟอร์มที่ดี
4. มีที่ว่างเหมาะสมสำหรับฝึกเขียน
5. ใช้เวลาที่เหมาะสม
6. ทำทหายความสามารถของผู้เรียนและสามารถนำไปฝึกด้วยตนเองได้

5. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสอนทักษะการอ่านวิชาภาษาอังกฤษ

การสอนอ่านโดยใช้แบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยได้ยึดทฤษฎีการเรียนรู้และหลักการเรียนรู้ ดังนี้

5.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Thorndike

Thorndike ได้เป็นผู้ให้กำเนิดทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (S) กับการตอบสนอง (R) เขาเชื่อว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องสร้างสิ่งเชื่อมโยงหรือพันธะระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ซึ่งทฤษฎีการเรียนรู้ของ Thorndike มีอยู่ 3 ข้อคือ

1. กฎแห่งความพร้อม (Law of readiness) กล่าวถึงความพร้อมของผู้เรียนทั้งร่างกาย จิตใจ ทางร่างกาย หมายถึงความพร้อมทางวุฒิภาวะและอวัยวะของร่างกาย เช่น หูและตา ทางจิตใจหมายถึงความพร้อมที่เกิดจากความพึงพอใจเป็นสำคัญ คือถ้าเกิดความพอใจจะนำไปสู่การเรียนรู้ ถ้าไม่เกิดความพอใจจะทำให้การเรียนรู้หยุดชะงักไปได้
2. กฎแห่งการฝึกหัด (Law of exercise) กล่าวถึงความมั่นคงของการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับตอบสนองที่ถูกต้อง โดยการฝึกหัดทำซ้ำบ่อยๆ ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้นานและคงทนถาวร

3. กฎแห่งผล (Law of effect) กล่าวถึงผลที่ได้รับ เมื่อแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้แล้วว่า ถ้าได้รับผลที่พอใจ อินทรีย์ก็อยากจะเรียนรู้ต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พอใจ อินทรีย์ก็ไม่อยากเรียนรู้ หรือเกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียนรู้

จากทฤษฎีการเรียนรู้ของ Thorndike ทั้ง 3 ข้อ ดังที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ใช้ทั้ง 3 ข้อ กล่าวคือ จากกฎข้อที่ 1 ของ Thorndike กล่าวถึง กฎแห่งความพร้อม ผู้วิจัยได้นำไปใช้ทุกขั้นตอนของการสอนเพราะผู้วิจัยเองเชื่อว่าเด็กจะเรียนรู้ได้ดีจะต้องมีความพร้อมก่อน ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ผู้สอนทุกคนก็ต้องตระหนัก กล่าวคือไม่ว่าจะเป็นขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป และขั้นวัดผลและประเมินผล ผู้เรียนจะต้องมีความพร้อมทั้งสิ้น ส่วนกฎข้อที่ 2 กฎแห่งการฝึกหัด ผู้วิจัยก็ได้นำมาประยุกต์ใช้กับขั้นสอนในขั้นตอนการฝึกปฏิบัติ จากกฎข้อที่ 3 กฎแห่งผล ผู้วิจัยได้นำไปใช้เช่นกัน คือ ได้นำไปประยุกต์ใช้ในขั้นสรุปการสอน

ไพบูลย์ เทวรักษ์ (2540) ได้กล่าวถึงกฎการฝึกหัดไว้ว่า การฝึกหัดให้บุคคลทำกิจกรรมต่างๆ นั้น ผู้ฝึกจะต้องควบคุมและจัดสภาพการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของตนเอง บุคคลจะถูกกำหนดลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออก

ดังนั้น ผู้สร้างแบบฝึกจึงจะต้องกำหนดกิจกรรมตลอดจนคำสั่งต่าง ๆ ในแบบฝึกให้ผู้ฝึกได้แสดงพฤติกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ผู้สร้างต้องการ

5.2 ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมของสกินเนอร์

มีความเชื่อว่าสามารถควบคุมบุคคลให้ทำตามความประสงค์ หรือแนวทางที่กำหนดได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงความรู้สึกทางจิตใจของบุคคลผู้นั้นว่าจะรู้สึกนึกคิดอย่างไร โดยมีการเสริมแรงเป็นตัวการเมื่อบุคคลตอบสนองการเร้าของสิ่งเร้าควบคุมกันในช่วงเวลาที่เหมาะสม สิ่งเร้านั้นจะรักษาระดับหรือเพิ่มการตอบสนองให้เข้มข้น

5.3 วิธีการสอนของกาเย่

มีความเห็นว่า การเรียนรู้มีลำดับขั้น และผู้เรียนจะต้องเรียนรู้เนื้อหาที่ง่ายไปหายาก

พรรณิ ข.เจนจิต (2538) ได้กล่าวถึงแนวคิดของกาเย่ ไว่ดังนี้ การเรียนรู้มีลำดับขั้น ดังนั้นก่อนที่จะสอนเด็กแก้ปัญหาได้นั้น เด็กจะต้องเรียนรู้ความคิดรวบยอดหรือกฎเกณฑ์มาก่อน ซึ่งในการสอนให้เด็กได้ความคิดรวบยอดหรือกฎเกณฑ์นั้น จะทำให้เด็กเป็นผู้สรุปความคิดรวบยอดด้วยตนเอง แทนที่ครูจะเป็นผู้บอก การสร้างแบบฝึกจึงควรคำนึงถึงการฝึกตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก

โดยสรุปแล้วผู้วิจัยก็นำแนวคิดของทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาไปใช้ในทุกระดับชั้นตอน ทั้งขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุปและขั้นวัดผลและประเมินผล ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีแรงกระตุ้นในการที่จะรักการอ่านให้มากที่สุด

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อรอุมา เพชรน้อย (2556 : บทคัดย่อ) เรื่องการศึกษาความสามารถอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากการใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำร่วมกับเทคนิค Picture Me Reading ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านสูงขึ้นและอยู่ในระดับดี

จิราภรณ์ เสืออินทร์ (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษโดยการสอนแบบโฟนิกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญคุ้มราษฎร์บำรุง ผลการวิจัยพบว่า การสอนแบบ โฟนิิกส์สำหรับนักเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.39 2) นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษดีขึ้น ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 8.02 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.22 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 14.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.42 3) ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนแบบโฟนิกส์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 2.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.12

จรีวรรณ ชัยอารีย์เลิศ (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำภาษาอังกฤษ โดยการฝึกประสมคำด้วยเสียงของพยัญชนะ (Phonics) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีนักเรียนเข้าร่วมจำนวน 2 คน ในขั้นต้นก่อนนักเรียนทั้งจะได้รับฝึกประสมคำด้วยเสียงของพยัญชนะ (Phonics) พบว่า นักเรียนชายชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/4 มีคะแนนก่อนเรียน ร้อยละ 35.83 และนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 มีคะแนนก่อนเรียน 43.33 ซึ่งอยู่ในระดับไม่ผ่านเกณฑ์ แต่เมื่อนักเรียนทั้งสองคนได้เข้าร่วมการฝึกประสมคำด้วยเสียงของพยัญชนะ (Phonics) พบว่า นักเรียนชายชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2/4 มีคะแนนก่อนเรียน ร้อยละ 75 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมาก และนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 มีคะแนนก่อนเรียน 80.33 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ยอดเยี่ยมตามตารางเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนทั้งมีทักษะการอ่านสะกดคำภาษาอังกฤษดีขึ้น

ณัฐพล สุริยมณฑล (2561 บทคัดย่อ) เรื่องการสอนแบบโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมการออกเสียงและความรู้คำ ศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่ละนา อำเภอบางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน (อ11101) ภาคเรียนที่ 2 ประจำปี

การศึกษา 2559 จำนวน 12 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนออกเสียงภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ในระดับดีเยี่ยมหลังได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบโฟนิกส์ และนักเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ในระดับดีเยี่ยมหลังได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบโฟนิกส์

ณัฐนันท์ นิเวศน์วรการ และคณะ (2561 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการใช้การสอนแบบโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกเสียงความรู้คำศัพท์และการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดแม่แก้วน้อย ผลการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า นักเรียนสามารถออกเสียงภาษาอังกฤษอยู่ในระดับคุณภาพดี หลังได้รับการสอนแบบโฟนิกส์ นักเรียนมีความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นจากระดับคุณภาพไม่ผ่านเป็นระดับพอใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังจากได้รับการสอนแบบโฟนิกส์ และนักเรียนมีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับคุณภาพดีหลังได้รับการสอนแบบโฟนิกส์

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาในระดับชั้นประถมศึกษาที่มีความเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนจะช่วยให้นักเรียนสามารถมีความพร้อมทางด้านการเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น รวมถึงการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจะช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเช่นกัน จะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนด้วยวิธีสอนแบบโฟนิกส์นั้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างมาก ถ้าผู้เรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับอักษรและเสียงไปวิเคราะห์คำที่พบ อย่างไรก็ตามการเรียนการสอนต้องมาจากความร่วมมือของครูและนักเรียน ครูต้องเป็นผู้ที่ชักจูงทำให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ และเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียน และในการจัดการเรียนการสอนนั้นครูต้องคำนึงถึงความต้องการและความแตกต่างของผู้เรียนด้วย ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนย่อมมีความแตกต่างกันตามสถานการณ์และสภาพของผู้เรียน ครูต้องนำแนวการสอนไปใช้ในวิธีของตนเพื่อให้เหมาะสมและให้เกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนให้มากที่สุด